

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu, u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Zlate Lipnjak-Bosanac, kao predsjednice vijeća, Milivoja Mikora, Melite Božičević Grbić, mr. sc. Branka Brkića i Dragana Poljaka, kao članova vijeća i višeg sudskog savjetnika Vojimira Katića, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. B. M. zbog kaznenog djela iz čl. 142. st. 1. OKZRH, odlučujući o žalbi državnog odvjetnika podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Šibeniku od 03. travnja 2007. broj K-98/06, saslušavši zamjenicu Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Marinku Orlić, u sjednici održanoj dana 05. rujna 2007. godine,

presudio je:

Odbija se kao neosnovana žalba državnog odvjetnika i prvostupanjska presuda se potvrđuje.

Obrazloženje

Županijski sud u Šibeniku, kao prvostupanjski sud je presudom od 03. travnja 2007. broj K-98/06 temeljem čl. 411. st. 3. Zakona o kaznenom postupku u odnosu na opt. B. M. u cijelosti stavio izvan snage presudu Okružnog suda u Šibeniku od 08. travnja 1993. broj K-1/93 i presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 17. studenog 1993. broj I Kž-478/93, kojom je zbog kaznenog djela iz čl. 142. st. 1. OKZRH bio osuđen na kaznu zatvora u trajanju od šest godina, a istovremenom temeljem čl. 354. toč. 3. ZKP opt. B. M. oslobodio od optužbe da bi počinio kazneno djelo iz čl. 142. st. 1. OKZRH, te po čl. 123. st. 1. ZKP odlučio da troškovi kaznenog postupka iz čl. 119. st. 2. toč. 1. do 5. tog Zakona, kao i nužni izdaci optuženika, kao i nužni izdaci i nagrada branitelja, padaju na teret proračunskih sredstava suda.

Protiv ove prvostupanjske presude žalbu je podnio državni odvjetnik zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, predlažući da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Optuženik je po branitelju V. B., odvjetnici iz Š., podnio odgovor na žalbu, predlažući da se žalba državnog odvjetnika odbije kao neosnovana i prvostupanjska presuda potvrdi.

Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud je po čl. 373. st. 1. i 2. ZKP spise dostavio Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske na dužno razgledanje i tog nadležnog odvjetnika obavijestio o sjednici vijeća.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske vratilo je spise drugostupanjskom sudu uz podnesak od 03. srpnja 2007. broj KŽ-DO-1097/07, predlažući da se prihvati žalba državnog odvjetnika, pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje, pri čemu je na sjednici vijeća drugostupanjskog suda ustrajala i nazočna zamjenica Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Marinka Orlić.

Žalba nije osnovana.

Drugostupanjski sud je prvostupanjsku presudu ispitao iz osnove iz koje je žalbom pobijana, a ispitao je i postoje li povrede odredaba kaznenog postupka navedene u čl. 379. st. 1. toč. 1. ZKP, pri čemu nije našao da bi postojale takve povrede odredaba kaznenog postupka koje se ispituju po službenoj dužnosti, a kako je optuženik oslobođen od optužbe po čl. 354. toč. 3. ZKP, drugostupanjski sud nije bio u prilici ispitivati pobijanu presudu zbog povrede kaznenog zakona na štetu optuženika.

Drugostupanjski sud u cijelosti prihvaća razloge navedene u obrazloženju prvostupanjske pisane presude, nalazeći da su ti razlozi utemeljeni na pravilnoj ocjeni svih raspoloživih dokaza izvedenih tijekom glavne rasprave, iz kojih je utemeljen i zaključak prvostupanjskog suda da nema dovoljno pouzdanih dokaza o tome da bi optuženik počinio kazneno djelo koje mu je predmetnom optužnicom stavljeno na teret, slijedom kojih razloga je u pravilnoj primjeni odredbe čl. 411. st. 3. ZKP prijašnju pravomoćnu presudu glede opt. B. M. u cijelosti valjalo staviti izvan snage i po čl. 354. toč. 3. ZKP ovog optuženika osloboditi optužbe.

Žalbenim navodima prvostupanjska presuda nije uspješno osporena.

Naime, u žalbi se samo ponavlja tijek kaznenog postupka u kojem je u odsutnosti opt. B. M. bio proglašen krivim zbog počinjenja kaznenog djela iz čl. 142. st. 1. OKZRH zajedno s preostalim optuženicima, kako je to navedeno u ranijoj pravomoćnoj presudi (list 26 i list 36), koja je stavljena izvan snage u obavljenom postupku u kojem je istovremeno ovaj optuženik bio oslobođen optužbe (list 75), koja je rješenjem drugostupanjskog suda bila ukinuta i predmet vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje (list 90), zatim se u bitnom iznosi razloge pobijane presude i najzad prigovor ocjeni iskaza oštećenika S. B., koji su na novoj glavnoj raspravi bili pročitani, obzirom da je oštećenik u međuvremenu umro (list 12, 21 i 69), a ovo zbog toga da je oštećenik pred istražnim sucem i na ranijoj glavnoj raspravi, kada se optuženicima sudilo u odsutnosti, ipak iskazao da su svi koji su bili upali u njegovu obiteljsku kuću bili obučeni u uniforme milicije tzv. "SAO Krajina", a R. M. da je bio maskiran u licu (list 12 i 21), te da su ga svi oni tukli, a među njima da je bio i optuženik (list 69). Žalitelj smatra da za ocjenu iskaza ovog svjedoka nije značajno to što je na ranijoj glavnoj raspravi u obnovljenom postupku iskazivao da ga je tukao R. M., jer da se tu nije radilo o ukazivanju na drugu osobu počinitelja djela, nego samo u naznaci pogrešnog imena

osobe optuženika B. M., zatim da se iskaz oštećenika treba cijeniti i u svezi s iskazom I. B., supruge oštećenika, koja doduše nema saznanja o osobama počinitelja djela, ali koja je potvrdila da je oštećenik zlostavljan na način kako je to u optužnici navedeno, odnosno da sin oštećenika S. B. nema saznanja o osobama počinitelja djela, slijedom čega žalitelj očito sugerira zaključak da ovaj svjedok ne ukazuje na to da bi djelo počinile druge osobe, a ne opt. B. M. Žalitelj najzad ocjenjuje da su iskazi S. M., supruge opt. B. M. i K. B., ispitanih u svojstvu svjedoka, pristrani, jer ove svjedokinje žele pogodovati optuženiku, slijedom čega da je i obrana optuženika proturječna izvedenim dokazima.

Suprotno žalitelju, drugostupanjski sud ne nalazi da bi iskaz oštećenika S. B., sam za sebe, a pogotovo uz ostale izvedene dokaze, mogao predstavljati dovoljno pouzdan dokaz o postojanju odlučnih činjenica kako su one u optužnici stavljene na teret opt. B. M. Izvedenim dokazima pouzdano je moguće utvrditi da je oštećenik bio zlostavljan na način kako je to u optužnici opisano, ali u dovoljnoj mjeri nije pouzdano zaključivati da je opt. B. M. jedan od počinitelja predmetnog kaznenog djela.

Naime, u iskazu ovog svjedoka postoje značajna odstupanja, jer je pred istražnim sucem i na prvoj glavnoj raspravi, provedenoj u odsutnosti optuženika, iskazivao da sve optuženike od prije poznaje, da je opt. B. M. preko glave imao navučenu vreću od krumpira, da ga je najprije prepoznao po glasu, a potom da se ovaj demaskirao i nastavio ga jače tući, a potom na glavnoj raspravi u obnovljenom postupku iskazao je da su svi optuženici bili maskirani, no da ih svejedno dobro poznaje od prije, da je među njima bio i opt. B. M., ali pri tome da ga je tukao R. M., dodajući da B. M. nije odavno vidio, da ga ne bi mogao opisati, a za osobu optuženika koja na glavnoj raspravi sjedi iza njega iskazao je da je to onaj što je imao trgovinu u C. i sin je D., a ovo sve kraj nespornog podatka da je opt. B. M. sin pokojnog S..

Prvostupanjski sud, nakon nastupa činjenice smrti oštećenika, u novoj glavnoj raspravi nije bio objektivno u mogućnosti provjeravati iskaz oštećenika njegovim ponovnim ispitivanjem, a niti ispitivanjem svjedoka I. B., njegove supruge, koja je također u međuvremenu umrla. Izvođenjem dokaza čitanjem zapisnika o ispitivanju svjedoka S. B., sina oštećenika, obzirom da ovaj nije, kao svjedok po čuvenju od oštećenika saznao za osobe počinitelja kaznenog djela, iskaz oštećenika pred istražnim sucem i na ranijoj glavnoj raspravi provedenoj u odsutnosti optuženika nije bio potvrđen, a niti je pak potvrđen novoprovedenim dokazima saslušanjem svjedoka S. M. i K. M., koje su iskazale i to svjedokinja S. M. da je u vrijeme događaja opt. B. M. bio na položaju u selu L. u sastavu ili tzv. JNA ili tzv. "Vojske RSK", a svjedokinja K. M. da u vrijeme događaja u optuženikovoj kući nije našla optuženika, čime su zapravo potvrdile obranu opt. B. M. u dijelu u kojem je istaknuo alibi, tvrdnjom da se nalazio na drugom mjestu u vrijeme događaja, čime i raniji iskaz oštećenika također nije potvrđen.

Taj njegov raniji iskaz nije potvrđen niti preostalim izvedenim dokazima, i to nalazom i mišljenjem vještaka za psihijatriju dr. D. F., naravno osim u dijelu u kojem je iskazivao o objektivnom učinku djela, u kojem dijelu je njegov iskaz potvrđen medicinskom dokumentacijom, te iskazima svjedoka I. B., S. B., sina S., a također i iskazima svjedokinja S. M. i K. M., niti obranom optuženika. Iz nalaza i mišljenja psihijatrijskog vještaka i nakon provedenih pretraga i psiho-testova proizlazi da je oštećenik uslijed ozljeda glave i proživljenog stresa postao nesposoban za zaključivanje, obzirom da je CT-pretragom nađena

redukcija mozgovnog tkiva, a psiho-testom utvrđeno oslabljeno pamćenje i to na stupanj lake retardacije, tako da su mu oštećene funkcije pamćenja, asocijacija i sposobnost reprodukcije, pri čemu vještak ovo umanjenje psihičkih sposobnosti oštećenika nije vremenski locirao samo na vrijeme kada je oštećenik kao svjedok iskazivao pred sudom na glavnoj raspravi u obnovljenom postupku, kada je mijenjao svoj raniji iskaz da pred istražnim sucem i u glavnoj raspravi provedenoj u odsutnosti optuženika, dakle, takve redukcije sposobnosti oštećenika mogle su postojati već u vrijeme davanja iskaza pred istražnim sucem.

I ovaj dokaza opravdava ocjenu prvostupanjskog suda da nije pouzdano na ranijim iskazima oštećenika temeljiti osuđujuću presudu.

Zbog toga je i žaliteljeva ocjena da su iskazi svjedokinja S. M. i K. M. pristrani, proizvoljna.

Slijedom navedenih razloga odlučeno je kao u izreci (čl. 387. ZKP).

U Zagrebu, 05. rujna 2007.

Zapisničar:
Vojimir Katić, v. r.

Predsjednica vijeća:
Zlata Lipnjak-Bosanac, v. r.